

Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκυροῦτο δὲ ἀπὸ τῆς Ρώμης. Καὶ τὴν δοξασίαν αὐτοῦ ταύτην στηρίζει ἐπὶ τινος χωρίου τῆς 57ης Ἐπιστολῆς τοῦ ἱεροῦ Κυρίλλου πρὸς Λέοντα τὸν μέγαν ἀπευθυνόμενος καὶ τὸ ὅποιον ἐρμηνεύει ὡς ἑξῆς :

« . . . Ce Concile décréta que l'Eglise d'Alexandrie ferait chaque année savoir par lettre à l'Eglise Romaine le jour du Calendrier ou de la Lune où Pâques devait être célébré et qu'ensuite l'Eglise romaine, en vertu de son autorité apostolique, ferait connaître aux Chrétiens du monde entier le jour de la fête pour qu'ils acceptent cette décision sans aucun dissentiment ». (Mémain : σελ. 64).

Ἡμεῖς θὰ παραθέσωμεν ἀπλῶς α.) τὸ χωρίον τοῦτο β.) ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ αὐτοῦ Πάπα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μαρκιανὸν καὶ τοῦ ὁποίου τὴν μετάφρασιν ἀνωτέρω παραθέσαμεν καὶ ὁ ἀναγνώστης ἀς κρίνῃ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν

« . . . § 2. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τούτων καὶ τῶν τοιούτων διαφωνιῶν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ὁ πασχάλιος κανὼν συνεταράσσετο, τῇ συνόδῳ τῇ οἰκουμένην ἐδοξεν ὅπως, ἐπειδὴ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εὐρίσκετο τοιαύτη Ἐκκλησία, ἀκμάζουσα διὰ τελειότητα τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης, αὕτη ἀνακοινῶται τῇ Ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ κατ' ἔτος κατὰ ποίαν τῶν Καλανδῶν ἢ τῶν Εἰδῶν καὶ κατὰ ποῖον μῆνα τὸ Πάσχα προσηκόντως ὀφείλῃ νὰ ἑορτάζηται. Ἵνα ἀποστολικῶς κῶρεϊ σύμπασα ἡ Ἐκκλησία διὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γνωρίζῃ ὥρισμένην ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἀνευ ἀπάτης τινός ». (. . . per singulos annos Romanae Ecclesiae litteris intimaret : unde apostolica auctoritate universalis ecclesia per totum orbem definitum Paschae sine ulla disceptatione cognosceret ». (Πατρ. Migne Τομ. 77 σελ. 383).

Studurunt itaque sancti patres occasionem hujus erroris auferre, omnem hanc curam Alexandrino episcopo delegantes (quoniam apud Aegyptios hujus supputationis antiquitus tradita esse videbatur peritiam); per quem quot annis dies paret dictae solemnitate Sedi apostolicae indicaretur, cujus scriptis ad longinquo Ecclesias, judicium generale percurreret. (Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη τῇ 15 Ἰουνίου 453).

Κ. Θ. ΠΑΓΩΝΗΣ

ΑΛΣΑΒΙΑ

Ἡ

Η ΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΑΒΑΙΩΝ

(Συνέχεια).

Ε'.

ΕΚ δὲ τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν διατάξεων εἶναι τὸ βάπτισμα, ὅπερ εἶναι ἀπαραίτητον μὲν τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἀπὸ ἐνὸς ἔτους ἡλικίας καὶ ἄνω, ἀπαγορεύεται δὲ τοῖς ἄλλοις, ὡς μὴ ἐπιτρέπομένην ἄλλοδόξῳ τινί, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὸ θρήσκευμα αὐτῶν. Ἀλλ' αὐτοὶ πλειστάκις βαπτίζονται, ὡς ἵνα θέλουσι νὰ ἐξαγνισθῶσιν ἀνομήματος ἢ μιάσματός τινος. Συνειθίζουσι δὲ τοῦτο κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας, ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ ἐκ χώρας ἄλλοτρίας ἢ τῇ ἐκ φυλακῆς ἐξόδῳ, ἢ τῇ βρώσει ἐκ σφακτοῦ ξένου ἢ κρέατος ἀπηγορευμένου, ὅπερ εἶναι τὸ κρέας τῶν κερκοφόρων ζώων, ἢ τῇ βρώσει ὀπωρῶν ἢ λαχάνων ἀγορασθέντων ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἄνευ προηγουμένης πλύσεως αὐτῶν, καὶ ἐν πολλαῖς ἄλλαις περιστάσεσιν, ὧν μακρὰ ἤθελεν εἰσθαι ἡ μνεία.

Τὸ δὲ βάπτισμα τῶν νηπίων παρ' αὐτοῖς τελεῖται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον: Φέρει τὸ νήπιον ἢ μήτηρ αὐτοῦ ἐν Κυριακῇ ἢ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ πρὸς τὸν ἱερέα, ὅστις πορεύεται μετ' αὐτῆς εἰς τὸν ποταμὸν συνοδευόμενος ὑπὸ δύο διακόνων. Ἀφικόμενόν δ' αὐτῶν εἰς τὴν ὄχθην ἵσταται ὁ ἱερεὺς καὶ προσεύχεται· εἰτα βασιτάζει εἰς τῶν διακόνων τὸ νήπιον, εἰς ἕνα τῶν δακτύλων τοῦ ὁποίου τίθησι δακτύλιον ἐκ ξύλου μυρσίνης. Ὑστερὸν κατέρχεται ὁ ἱερεὺς ἐπομένου τοῦ διακόνου εἰς τὴν ποταμὸν, ἐξ οὗ δι' ἄμφοτέρων τῶν χειρῶν λαμβάνων ὕδωρ βρέχει δι' αὐτοῦ τρίς τὸ νήπιον λέγων: « βαπτίζω σε ἐν ὀνόματι τῶν τριῶν, τοῦ Θεοῦ, τοῦ «Μανδοδαί», καὶ τοῦ «Ἰέηρα Ἰωάννου»· βαπτίζω σε τὸ βάπτισμα «Bahrám» τοῦ μεγάλου, υἱοῦ «Ρούραβι»· εἰη τὸ βάπτισμά σου φυλάττον σε καὶ αἶρον εἰς τὰ ὕψη». Εἰτα ἐξερχομένων ἀμφοτέρων ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀφαιρῶν ὁ ἱερεὺς τὸν δακτύλιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ νηπίου ἐπιτίθησιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, θυμῶν δ' αὐτὸ χρίει τὸ μέτωπον αὐτοῦ σησαμελαίῳ ἡγιασμένῳ λέγων: «σημειώθητι τῇ σημείῳ τοῦ ζῶντος (Θεοῦ)· χρίων δὲ τὸν λαιμὸν αὐτοῦ ἐπιλέγει: «Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὡς καὶ τὸ τοῦ «Μανδοδαί» μνημονευθῆτωσαν ἐπὶ σέ». Εἰτα χρίει τὸν στόμαχον αὐτοῦ, τελευταῖον δὲ τρίς διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς χεῖρας τοῦ νηπίου. Λήξας δὲ πάντων τούτων κύπτει πρὸς τὴν γῆν ψιθυρίζων ἐπ' αὐτοῦ λόγους μυστικούς. Ἐπειτα κρατῶν τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀσπάζεται αὐτὸ ἐξηκοντάκις. Εἰτα ὁ διάκονος αἶρων τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ νηπίου ἐπιτίθησιν αὐτὸν ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ μεθ' ὃ ῥππει αὐτὸν εἰς τὸν ποταμὸν.

Εἶναι δὲ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Σαβαίοις καὶ ὁ δι'

ὕδατος ἀγνισμός, ὅστις ὡς καὶ τὸ βάπτισμα δὲν γίνεται εἰμὴ ἐν ποταμοῖς ἢ πηγαῖσι ὕδασι. Ἄλλ' ὁ ἀγνισμὸς οὗτος διαφέρει τοῦ τῶν Μωαμεθανῶν, καθ' ὅτι περιλαμβάνει ὅλον τὸ σῶμα. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον μεταβαίνει τις εἰς τὸν ποταμὸν, ἀπεκδυσάμενος δὲ κάθεται ἐπὶ τῆς ὄχτης, πλύνει δὲ πρῶτον τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, εἰτα κατέρχεται εἰς τὸ ὕδωρ μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ ἔχων πάντοτε τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸ ρεῦμα, ὕστερον καταδύει τρεῖς ἐπιλέγων ἐν ἐκάστη καταδύσει λόγους τινάς. Ἐξερχόμενος δὲ τοῦ ποταμοῦ νίπτει τὸ πρόσωπον τρίβων τὸ μέτωπον αὐτοῦ τρεῖς, εἰσάγει βεβρεγμένους τοὺς δακτύλους αὐτοῦ τρεῖς εἰς τὰ ὦτα καὶ τοὺς ῥώθωνας, καὶ γαργαρίζεται τρεῖς πλύνων τὸ στόμα αὐτοῦ. Τινάσσων δὲ τρεῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ βάπτει τοὺς πόδας τρεῖς ἐν τῇ ρεύματι· τελευταῖον δὲ ἀπώθων τὸ ὕδωρ τρεῖς διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ὡς εἰ ἀπεμάκρυνεν ἀπ' ἑαυτοῦ τὸν ῥύπον, ἐξέρχεται. Ἡμέραι δὲ ἐξαγνισμοῦ παρ' αὐτοῖς εἶναι αἱ Κυριακαὶ καὶ αἱ ἑορταί, καὶ τοῦτο, ὅταν δὲν θέλωσι νὰ βαπτισθῶσι. Ἐπίσης δὲ καὶ ὅταν ἀπτηταί τις κρέατος ἐκ σφακτοῦ ἀλλοτρίου, ἢ πάθῃ αιμορραγίαν τῆς ρινὸς ἢ ἐν γένει ρύσῃ αἷμα ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ εἴτε ἐκ πληγῆς, εἴτε ἐξ οἰασθῆποτε ἄλλης αἰτίας· ὡσαύτως δὲ καὶ κατόπιν μιάσματός τινος ἢ ἀσθενείας ἢ λήψεως φαρμάκων, καὶ τῶν τοῦτοις παραπλησίων. Ἐπίσης εἶναι ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Σαδαίοις καὶ ἡ ἐξομολόγησις ὁμοία τῇ τῶν χριστιανῶν, μόνον μυστικῶς τελουμένη. Ἐχρυσὶ δὲ οὗτοι ἐπίσης καὶ εἶδος μεταλήψεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον κατασκευάζουσιν ἄζυμα λεπτότατα ἐκ σίτου ἀνευ ἄλατος, τὰ ὅποια ὀπτῶντες ἐν καινῇ κλιβάνῃ κόπτουσιν ὕστερον εἰς στρογγύλα τεμάχια, ἅτινα ἀγιαζόμενα ὑπὸ τῶν ἱερέων αὐτῶν καθίσταται ἄρτος οὐράνιος ὅμοιος πρὸς ἐκεῖνον, οὗτινος γεύονται οἱ τοῦ κόσμου τῶν φώτων πολῖται. Μεταδίδουσι δὲ τὴν κοινωνίαν ταύτην κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἑορτάς, οἱ δὲ μεταλαμβάνοντες βαπτίζονται πρῶτον τῆς κοινωνίας δ' ἀξιοῦνται μόνοι οἱ ἀγαθῆς φήμης ἀπολαύοντες ἐπὶ οὐσίῃ καὶ ἀγνισμῷ. Ἡ δ' ἐξ αὐτῆς ὑπ' αὐτῶν πιστευομένη ὠφέλεια εἶναι ἡ ἀνακαίνισις τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως καὶ τῆς καθάρτητος τῆς ψυχῆς. Ἐὰν δὲ ὁ μεταλαμβάνων τύχῃ νὰ εἶναι εὐλαβής, μελετῶν οὗτος κατὰ νοῦν τὴν μακαριότητα τοῦ κόσμου τῶν φώτων δύναται νὰ θεωρήσῃ τοῦτον τῇ τῆς διανοίας ὁμματι ἐξαπλούμενον ἐμπροσθεν αὐτοῦ καὶ οὕτω διαρκούσης τῆς μελέτης καθιδύνηται τῇ τούτου θέᾳ. Ἐὰν δὲ ὁ μεταλαμβάνων ἀμαρτήσῃ μετὰ τὴν κοινωνίαν θέλει κολασθῇ δεκαπλασίως ἢ πρὸ αὐτῆς.

Τιμῶσι δὲ οἱ Σαδαῖοι τὴν Κυριακὴν ἀπέχοντες ἐν αὐτῇ πάσης ἐργασίας, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀνὰ πᾶσαν ἐβδομάδα ὁ «Houbabbou», εἰς τῶν τριακοσίων καὶ ἐξήκοντα οὐρανίων προσώπων κατερχόμενος ἐκ τοῦ κόσμου τῶν φώτων βαπτίζει τοὺς κατοίκους τοῦ «Machoung Kóchtou», διὸ καὶ καλοῦσι τὴν ἡμέραν ταύτην τῇ ὀνόματι αὐτοῦ, ὡς προείρηται. Ἐκτός δὲ τῆς Κυριακῆς ἔχουσιν καὶ ἄλλας ἑορτάς, ἐξ ὧν ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, ἣν καλοῦσι «Νουρούς Ράββου», ἥτοι τὸ μέγα Νουρούς, καὶ ἥτις συμπέπτει τῇ πρώτῃ

ἡμέρᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς χειμερινῆς περιόδου, διαρκεῖ δὲ ἐξ ἡμέρας. Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ τῆς ἑορτῆς κατασκευάζει ἐκάστη οἰκογένεια πῆλινα ἀγγεῖα ἰσάριθμα τοῖς μέλεσιν αὐτῆς, ἅτινα πληροῦσιν ὀπωρῶν νωπῶν τε καὶ ξηρῶν, ὡς π. χ. μήλων, καρῶν, ἀμυγδάλων καὶ τῶν τοῦτοις ὁμοίων, ἅπερ φυλάττουσιν, ἵνα φάγῃσι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς. Ἐναποθέτει δὲ ἐκάστη οἰκογένεια ἐκ τοῦ ὕδατος, ὅσον ἐπαρκεῖ αὐτῇ πρὸς πόσιν διαρκούσης τῆς ἑορτῆς διότι ἀπαγορεύεται αὐτοῖς κατ' αὐτὴν ἡ ἐξοδος εἰς τὸν ποταμὸν πρὸς ὕδρευσιν.

(ἀκολουθεῖ).

Ὁ Ἀρχιμ. ΗΛΙΑΣ ΔΙΠ.

ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΥ

Πρὸ τριετίας περίπου ἀνακάλυψις τοῦ Ραδίου σώματος πεποικισμένου ὑπὸ πρωτοφανῶν καὶ ἀντικρυς θαυμασίων ἰδιοτήτων, μεγίστην προὐκάλεσε συγκίνησιν ἅπαντι τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ, ὁ δὲ πολιτικὸς καὶ ἐπιστημονικὸς τύπος ἐπὶ πολλὸν χρόνον καὶ διὰ μακρῶν περὶ αὐτοῦ ἐποιεῖτο λόγους.

Ἐπὶ καιρῶν, ὅθεν, ἤθελε εἰσθαι νῦν, ὅτε ἡ ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως παραχθεῖσα συγκίνησις, ἡ ἄγουσα συνηθέστατα εἰς ὑπερβολὰς παρηλθεν, ὁ δὲ ἐπαρκὴς σχετικῶς χρόνος, ὅστις ἐπηκολούθησεν, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς πολυαριθμούς πειραματιστάς καὶ ἐρευνητάς, ἵνα ἐν μεγαλειτέρᾳ ψυχικῇ ἡρεμίᾳ κρίνωσι περὶ τῶν πραγματικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἀνακαλυφθέντος στοιχείου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ δυνάμεων νὰ ἀπορρεύσῃσι πρακτικῶν ἐφαρμογῶν ἐπὶ καιρῶν βεδαίως ἤθελε εἰσθαι, ἵνα καὶ αὐτὸς ῥίψωμεν ἐν βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ καθὼς καὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν τελευταίων ἀνακαλύψεων ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἵνα οὕτω διατηρῶμεν τὸν φίλον ἀναγνώστην ἐνήμερον περὶ τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἐξαχθέντων περὶ τούτου πορισμάτων καὶ κυρίως τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν θεραπείαν ποικίλων βροτολογικῶν νόσων, ἡτις ὡς διὰ Τυρσηνικῆς σάλπιγγος ἀνηγγέλη ἐν ἀρχῇ τῶν πειραμάτων εἰς ἅπαντα τὸν πεποικισμένον κόσμον.

Ἄς ἐπιτραπῇ ὁμως ἡμῖν, χάριν κυρίως τῶν τυχόν ἐτι ἀγνοούντων τὰ περὶ Ραδίου, ἵνα βραχέως διεξέλθωμεν κατὰ πρῶτον τὰ ἀφορώντα τὴν ἱστορικὴν αὐτοῦ ἐξέλιξιν ὅπως προσπελάζοντες κατόπιν ταῖς φυσικοχημικαῖς αὐτοῦ ἰδιοτήσι, καταστήσωμεν ταύτας περισσότερον καταληπτὰς.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἦν τὸ δὲ πνεῦμα τῆς κυρίας καὶ κυρίου Curie ἔφερεν εἰς φῶς, δὲν εἶνε μόνον ἐνδιαφέρουσα διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πολυτίμου καὶ θαυμασίου τούτου σώματος, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ ταύτης